

Achtendertig

De hoogste deugd is niet deugdzaam. Zo maakt zij de deugd zichtbaar.
De minste deugd verliest de deugd niet, maar bezit haar ook niet.

De hoogste deugd onderneemt geen actie en heeft geen daden nodig.
Mindere deugd handelt uit eigen beweging.

Het grootste mededogen handelt zonder gedachte vooraf.
Voor de hoogste gerechtigheid is geen handelen vereist.
Het hoogste fatsoen handelt.
Wanneer mensen niet reageren, sluit het hen buiten.

Daarom, verlies Tao, en de deugd volgt;
verlies de deugd, en mededogen volgt;
verlies mededogen, gerechtigheid volgt;
verlies gerechtigheid, en fatsoen volgt.

Fatsoen brengt een vernis van trouw en oprechtheid aan,
en tweedracht treedt in.

Voorkennis openbaart het bloesemen van de Tao
en toch zet de misleiding in.

Daarom houdt de wijze zich aan het wezenlijke,
en houdt hij zich niet op met het oppervlakkige,
kent hij vrucht en bloem uit elkaar,
laat hij de tweede staan, maar neemt de eerste.

Achtendertig

De hoogste deugd is zich daarvan niet bewust; daarom is zij juist deugd.
De lagere deugd laat nooit van de deugd af; daarom is zij geen deugd.
De hoogste deugd schijnt niet te handelen,
toch is er niets wat zij niet doet.
De lagere deugd handelt, en laat toch tenslotte de dingen ongedaan.
De hoogste menslievendheid handelt zonder beweegredenen.
Het hoogste ritueel handelt, maar in het begin is er geen antwoord op;
geleidelijk heft het volk de armen hoog, en volgt het.
Als dus het Tao verloren gaat, komt de deugd.
Als de deugd verloren gaat, volgt de menslievendheid;

als de menslievendheid verloren gaat, volgt de gerechtigheid.
Als de gerechtigheid verloren gaat, volgt het ritueel.
Het ritueel is dus verwording van trouw en geloof,
en het begin van wanorde.
Voorkennis is de bloesem van Tao en het begin van dwaasheid.
Daarom houdt de waarlijk grote zich aan het stevige,
en niet aan het tere;
hij houdt zich aan de vrucht en niet aan de bloesem.
Hij verwerpt dus de laatste en neemt de eerste.

Achtendertig

*Het hogere doet zich niet als zodanig voor, en dat is zijn deugd.
Het lagere doet zich deugdzaam voor, en daarom deugd het niet.*

*Het hogere lijkt daadloos en doelloos, maar maakt alom waar.
Het lagere doet, wil van alles en heeft veel waar te maken.*

*Het goede handelt zonder bedoeling. Goedheid bedoelt goed te zijn.
Het recht wil gerechtigheid.
De politiek doet en krijgt gedaan, zo niet goed- dan wel kwaadschiks.*

*Ofwel, wie Tao verliest houdt het goede over.
Wie het goede verliest houdt goedheid over.
Wie goedheid verliest houdt gerechtigheid over.
Wie gerechtigheid verliest houdt politiek over.*

*Politiek wekt de schijn van trouw en is het begin van alle wanorde.
Kennis is niet meer dan de bloem van Tao en het begin van alle stompzinnigheid.*

*De ware mens blikte daarom in de diepte en dwaalt niet over het oppervlak.
Hij zorgt voor de vrucht en laat de bloem voor wat zij is.
Hij laat het een en kiest voor het ander.*